

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2022/2023 - 2025/2026

(skrajne daty)

Rok akademicki 2023/2024

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Biogeografia
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Przyrodniczych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Kolegium Nauk Przyrodniczych Instytut Nauk Rolniczych, Ochrony i Kształtowania Środowiska
Kierunek studiów	Ochrona środowiska
Poziom studiów	pierwszy stopień
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok II, semestr 3
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr hab. inż. Bogdan Wiśniowski, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Wykłady: dr hab. inż. Bogdan Wiśniowski, prof. UR

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
3	14								1

1.2. Sposób realizacji zajęć zajęcia w formie tradycyjnej zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku),**

Wykład – zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Wiedza z biologii na poziomie szkoły ponadpodstawowej

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z celami i zadaniami biogeografii, różnorodnością gatunkową na świecie i jej geograficzną zmiennością.
C2	Wskazanie czynników wpływające na rozmieszczenie roślin i zwierząt na lądach i oceanach.
C3	Zapoznanie studentów ze zjawiskiem dyspersji i jego roli w kształtowaniu zasięgów gatunków, powstawaniem i dynamiką zasięgów lądowych i morskich roślin i zwierząt, zasięgami endemicznymi i reliktowymi.
C4	Zapoznanie z teorią Wegenera i teorią tektoniki płyt tłumaczącymi obecne rozmieszczenie gatunków na Ziemi. Zapoznanie z regionalizacją fito- i zoogeograficzną lądów i oceanów oraz ich charakterystyczną fauną i florą.
C5	Zapoznanie z zagadnieniem biogeografii wysp kontynentalnych i oceanicznych – ich powstawaniem i czynnikami kształtującymi florę i faunę na przykładzie wybranych wysp Pacyfiku.
C6	Zapoznanie z regionalizacją biogeograficzną Polski, przejściowym charakterem flory i fauny, endemitami i relikdami.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Omawia historyczne i współczesne czynniki wpływające na rozmieszczenie roślin i zwierząt na kuli ziemskiej	K_W01
EK_02	Charakteryzuje królestwa roślinne i zwierzęce kuli ziemskiej, ich cechy charakterystyczne i swoiste	K_W01
EK_03	Objaśnia teorię Wegenera i teorię tektoniki płyt oraz pojęcia związane z biogeografią.	K_W03
EK_04	Charakteryzuje aktualne zmiany w rozmieszczeniu roślin i zwierząt, gatunki obce i inwazyjne	K_W05

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Biogeografia jako nauka: cele, zadania i kierunki badawcze. Różnorodność gatunkowa na świecie i jej geograficzna zmienność. Czynniki wpływające na rozmieszczenie roślin i zwierząt na lądach i w oceanach. Biomy zonalne i azonalne..
Powstawanie i dynamika zasięgów lądowych i morskich gatunków roślin i zwierząt. Dyspersja i jej rola w kształtowaniu zasięgów gatunków. Zasięgi endemiczne i reliktowe.

Historia Ziemi a obecne rozmieszczenie gatunków. Teoria Wegenera a teoria tektoniki płyt. Zasady regionalizacji chorologicznych – podział fito i zoogeograficzny lądów i oceanów.
Królestwa roślinne i zwierzęce kuli ziemskiej – granice geograficzne, charakterystyka, cechy swoiste.
Biogeografia wysp: powstawanie wysp kontynentalnych i oceanicznych, czynniki kształtujące florę i faunę wysp.
Biogeografia Polski: regionalizacja biogeograficzna, przejściowość flory i fauny, endemity i relikty, gatunki rzadkie i inwazyjne.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
Ek_01	Kolokwium	w
Ek_02	Kolokwium	w
Ek_03	Kolokwium	w
Ek_04	Kolokwium	w

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykład: zaliczenie z oceną (kolokwium)
 O ocenie pozytywnej z przedmiotu decyduje liczba uzyskanych punktów z kolokwium zaliczeniowego (test): dst – 51-60% maksymalnej liczby punktów, dst plus – 61-70%, db – 71-80%, db plus – 81-90%, bdb – 91-100% maksymalnej liczby punktów.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	14
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, kolokwium)	4
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do kolokwium)	8
SUMA GODZIN	26
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- Kornaś J., Medwecka-Kornaś A. 2002. Geografia roślin. PWN. Warszawa.
- Kostrowicki A. 1999. Geografia biosfery – biogeografia dynamika lądów. PWN. Warszawa.
- Starkel L. (red.) 1991. Geografia Polski. Środowisko przyrodnicze. PWN. Warszawa

Literatura uzupełniająca:

- Podbielkowski Z. 1987. Fitogeografia części świata. PWN. Warszawa.
- Umiński T. 1986. Zwierzęta i kontynenty. WSiP.
- Umiński T. 1986. Zwierzęta i oceany. WSiP
- Weiner J. 1999. Życie i ewolucja biosfery. PWN. Warszawa.
- Nguyen L. T. P., Vu T. T., Daglio A., Wiśniowski B. 2019. Taxonomic review and distribution of the genus *Vespula* Thomson, 1869 (Hymenoptera: Vespidae: Vespinae) from Vietnam. Zootaxa. 4691: 279-285.
- Vu T. T., Nguyen L. T. P., Wiśniowski B. 2020. Taxonomic notes on the genus *Vespa* Linnaeus, 1758 (Hymenoptera: Vespidae: Vespinae) from Vietnam, with a new record of a species and an updated key to species. Zootaxa. 4801 (3): 584-590.
- Wiśniowski B., Nguyen L. T. P., Nguyen Q. C. 2020. Discovery of four new species of *Trichrysis* Lichtenstein, *cyanea* species group (Hymenoptera, Chrysididae) from Vietnam. Zootaxa. 4881 (1): 165-178.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej